

**Verdenspostforeningens 10-aarige Virksomhed,
betragtet i Almindelighed og særlig i Forhold til Danmark.**

Indledningsforedrag til Diskussion i Nationaløkonomisk Forenings
Møde den 7. April 1886.

Af

Overpostmester **H. G. Petersen.**

Ved den den 9de Oktober 1874 i Bern afsluttede Postkonvention stiftedes en almindelig Postforening (Union générale des postes) til gensidig Udvexling af Postforsendelser mellem Posthusene i Evropa og de enkelte ikkeevropæiske Stater, der strax meldte sig ind i Foreningen, hvilken Forening traadte i Virksomhed den 1. Juli 1875. Efterat være undergaaet nogle Forandringer og Udvidelser ved den den 1. Juli 1877 i Paris afsluttede Konvention — ved hvilken Foreningens Navn forandredes til Verdenspostforeningen (Union postale universelle) — og ved den dertil sig sluttende Konvention af 3. Novbr. 1880 har Foreningen saaledes bestaaet i over 10 Aar. Da disse Konventioner atter have været Genstand for en Revision, der afholdtes i Lissabon i Begyndelsen af forrige Aar og ved hvilken vedtoges nogle rigtignok kun mindre væsentlige Ændringer, der ere gjorte gældende i disse Dage, turde det være et

passende Tidspunkt at dvæle lidt ved Foreningens ti-aarige Virksomhed og undersøge, hvilken Betydning den har haft i Almindelighed og særlig for de Korresponderende i det danske Postomraade.

For at komme til Klarhed derom vil det være nødvendigt at bringe i Erindring, hvorledes Tilstanden var, da Konventionen af 1874 traadte i Kraft. For ethvert Postterritorium, det være nok saa lille (f. Ex. Storhertugdømmet Luxemborg) bestod der særlige Regler for Postbesørgelsen. saavel med Hensyn til Taxten for Brevene, Vægten for det enkelte Brev (der varieredes mellem $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ og 1 Lod eller 15 Gram), Stigningsforholdet for Portosatserne (Vægtprogressionen), som med Hensyn til Detailbestemmelserne for Brevforsendelsen. De enkelte Stater vare fuldstændigt prisgivne Postbestyrelserne i de Lande, over hvilke Brevene skulde transitere, med Hensyn til hvilken Porto der skulde erlægges for Transiten, og dette kunde navnlig for de smaa Stater fremkalde store Vanskeligheder. Alt dette forandredes ved Oprettelsen af den fælles almindelige Postforening. Dennes enkelte Medlemmer bleve ved denne forpligtede til at yde Transit for andre Foreningsmedlemmer for en fast moderat Godtgørelse, nemlig 2 francs pr. Kilogram, hvilken i større eller mindre Grad var lavere end den Transitporto, der forinden var erlagt for Brevenes Befordring gennem et Land. Denne lave Transitporto kan anslaaes til at udgøre 2 Øre pr. Brevsats for hvert Land, Brevet passerer. Herved vandtes der særdeles meget, thi Forhandlingen om, hvad der skulde erlægges i Transit for Postforsendelser, gav ofte Anledning til ubehagelige Rivninger.

Det andet Punkt af Betydning, der vandtes ved

den nye Forening, var, at man blev enig om at fastsætte en ensartet, forholdsvis lav Porto af 25 centimes (der i Danmark er afrundet opefter til 20 Øre) for Breve mellem alle Foreningens Lande, dog saaledes, at der for Breve, som have en lang Vej at passere til Søs (over 300 Sømil) maa opkræves en højere Porto.*) For hver 15 Gram (3 Kvint) skal der erlægges en Portosats. Endelig bestræbte man sig for at faa nogenlunde ensartede Bestemmelser indførte for Brevenes Behandling, ligesom en indtil da stedfunden yderst minutøs Mellemregning mellem de forskellige Postterritorier faldt bort eller dog indskrænkedes i en betydelig Grad derved, at ethvert Postvæsen nu beholder den Franko, det har opkrævet for afsendte frigjorte Breve, og den Porto, der er blevet erlagt for indgaaede ufrankerede. Kun med Hensyn til, hvad der skal erlægges i Transit, finder der en Opgørelse Sted i en kort Tid af Aaret.

21 Stater traadte i 1874 ind i denne Forening, nemlig alle de europæiske (undtagen Montenegro) samt desuden Ægypten og de forenede Stater i Nordamerika, hvilke oprindeligt havde givet Stødet til, at Sagen var blevet taget under Overvejelse, idet der efter disse Staters Indbydelse havde i 1863 fundet en almindelig Postkonference Sted i Paris, paa hvilken forskellige Spørgsmaal vedrørende en lettere international Postforbindelse vare Genstand for Drøftelse. Om der end ikke ved denne Lejlighed blev sluttet nogen formelig Traktat,

---

*) Naar undtages de forenede nordamerikanske Stater, der ikke har gjort Krav paa den højere Porto, de vare berettigede til at forlange, erlægges der nu 50 pCt. mere for Breve til alle oversøiske Stater eller til de Lande i Asien og Afrika, hvortil Befordringen sker til Søs over 300 Sømile.

saa blev der dog truffet visse Aftaler, navnlig i Retning af Beregning af en billigere Transit for Breve, som ligefrem maatte lede hen til det Maal, som naaedes i Bern i 1874. Forøvrigt var Tanken om en ensartet international Porto allerede paa et tidligere Stadium bragt frem af en dansk Postembedsmand, hvorefter jeg forøvrigt har udtalt mig, da jeg i Decbr. 1874 holdt et Foredrag om Postkonventionen i Bern*).

Jeg kan ikke forlade dette Emne uden at omtale den mærkelige Stilling alle evropæiske Stater forinden havde indtaget til den internationale Postforbindelse, thi medens alle Staterne efterhaanden i Løbet af nogle og tyve Aar vare fulgte i Englands Spor ved for Breve i Indlandet at indføre en lav, tildels ensartet Porto, saa fastholdt de alle i en lang Aarrække, ogsaa England, en højere Portoandel end den indenlandske for Breve til Udlandet**).

Imidlertid var Danmark en af de første Stater, der bragte den indenlandske Porto i Anvendelse ligeoverfor Udlandet og det var den første Stat ligeoverfor hvilken England kun beregnede intern Porto for de med dette udvexlede Breve.

Ved Konventionen i Bern blev Taxten for Tryksager, Vareprøver og Mønstre, der udvexledes

*) vide Nationaløkonomisk Tidsskrift, 6te Bind.

**) Til Exempel skal anføres, at medens den indenlandske Porto i Danmark var 4 Skilling og i England 1 penny, saa beregnedes der indtil Aaret 1865 for Breve mellem Danmark og England i dansk Portoandel 9 Skilling og i engelsk Portoandel $2\frac{1}{2}$ pence, hvortil kom Transit-Portoen. Denne var saa høj, om ogsaa Brevene transiterede i lukket Sæk gennem et Land og saaledes kun foranledigede ringe Arbejde og ringe Udgift, at det grænsede til Oprækkeri, og Danmark stod i saa Henseende indtil 1864 ikke tilbage for andre Stater.

mellem Foreningsstaterne, fastsat til 7 Centimer pr. 50 Gram (10 Kvint), Transitgodtgørelsen for Tryksager fastsattes til 25 Centimer pr. Kilog., hvilket kan anslaaes til 1 Øre pr. Korsbaandsats for hvert Land, Forsendelsen passerer.

For Brevkort mellem Foreningslandene fastsattes Portoen til det Halve af Portoen for almindelige Breve og for ufrankerede Breve til det Dobbelte af Portoen for frankerede.

For Eftersendelse af Breve fra et Land til et andet i Foreningen, det vil sige, naar Adressaten var rejst til et andet Land end det, hvortil det var adresseret, beregnesingen Tillægs-Porto, medens der tidligere beregnedes ny Porto for hvert Land, det passerede. Dette var altsaa en stor Lettelse. Desuden blev det fastslaaet, at der ikke maatte opkræves Bærepenge for Breve fra et Foreningsland til et andet. I Danmark hævedes Bærepengene ligesom i England med den lave, ensformige Portos Indførelse (den 1. April 1851), men der var mange Lande, i hvilke de vare bibeholdte. Naar der saaledes opkrævedes Bærepenge i det ene af tvende Lande, men ikke i det andet, blev Betalingen for Brevene i Virkeligheden ikke ensartet mellem tvende Lande.

Tages det i Betænkning, at der var adskillige Stater, i hvilke den interne Brevporto paa den Tid udgjorde 15—16 Centimer og Betalingen for andre Postydelse stod i Forhold dertil, samt at der i Transit erlagdes en Godtgørelse, der i det mindste var det Dobbelte af den, der nu blev fastsat, og i flere Lande udgjorde indtil det Femdobbelte deraf, maa det erkendes, at det var store Resultater, der opnaaedes ved denne Konvention, og som afgiver et Bevis paa den Mands Dygtighed, der

var Sjælen i Forhandlingerne, den tyske Generalpostmester, Dr. v. Stephan.

Ved den i 1878 i Paris stedfundne Revision af Konventionen deltog 31 Stater i Forhandlingerne. Her nedsattes Porto for Tryksager, Vareprøver og Mønstre samt Forretningspapirer til 5 Centimer pr. 50 Gram, med et Minimum af Betalingen for de sidstnævnte af 25 Centimer, og for Vareprøver og Mønstre af 10 Centimer. Det bestemtes, at Tryksager og Forretningspapirer kunde modtages indtil en Vægt af 2 Kilogram. For utilstrækkeligt frankerede Breve blev det bestemt kun at opkræve det Dobbelte af den Del af Forsendelsen, der ikke var frigjort, medens der tidligere beregnedes det Dobbelte af hele Forsendelsens Vægt, kun med Fradrag af Værdien af de derpaa anbragte Frimærker. Gebyret for anbefalede Breve maatte i Evropa ikke overstige 25 Centimer (uden for Evropa 50 Centimer), og for Mogtagelsesbeviser, som erhvervedes hos Adressaten, fastsattes Betalingen til det samme som for et enkelt Brev (25 Cent.). Der indrømmedes Staterne en Ret til at fastsætte en lavere Porto end den almindelige for Breve, der udvexledes i Grænsedistrikterne indenfor et Omraade af 30 Kilometer.

Ved disse Forhandlinger bleve 14 Stater enige om en Udvevling af Postanvisninger paa Beløb indtil 500 fr. mod et Gebyr af 25 Cent. pr. 25 fr., med en Minimalats af 50 Cent., saaledes at Udfærdigelsen fandt Sted i det Lands Mønt, hvor Udbetalingen skulde foregaa, men i Afsendelseslandets Sprog.

Denne Overenskomst var efter min Formening af ikke ringe Betydning, dels for Rejsende, dels for ringere stillede Folk, der skulde have mindre Beløb tilstil-

lede, idet det er forholdsvis kostbart at trække Vexler paa Smaasummer og det i en mindre By eller et langt bortliggende Land er vanskeligt og forbundet med Tab at faa fremmede Sedler vexlede, medens man ved Postanvisningerne paa en billig og bekvem Maade kan faa Smaabeløb besørgede.

Forinden var det kun forholdsvis faa Stater (7), med hvilke Danmark kunde udvexle Postanvisninger. Ligeledes sluttedes der mellem 16 Stater Overenskomst om Udvexling af Pengebreve indtil et Beløb af 500 francs imod et Assurancegebyr af 5 Cent. pr. 200 frcs. for hvert Land, Værdibrevet passerer eller er Genstand for Behandling med et Tillæg af 10 Cent. for længere Søbefordring.

Forinden denne Overenskomst sluttedes, var der, saavidt erindres, kun 8 Stater, i hvilke Postvæsenet paatog sig at befordre Pengebreve og overtog Garanti for den opgivne Værdi. Det var derfor et ikke ringe Fremskridt, der gjordes ved denne Overenskomst.

Den 3. Novbr. 1880 afsluttede Delegerede for 22 Stater en Overenskomst om Besørgelsen af Postpakker. Det vil sige Pakker af Vægt indtil 3 Kilogram, men uden angiven Værdi, og med et begrænset Omfang. I kun meget faa Lande, saavidt vides 7, befattede Postvæsenet sig med at befordre egentlige Pakker. Vel kunde man ved Postvæsenet i de til Verdens-Postforeningen hørende Stater faa sendt Bøger og andre Tryksager indtil en Vægt af 1 Kilogram (2 Pd.) og Vareprøver indtil en Vægt af 250 Gram ($\frac{1}{2}$ Pd.), men dette var en saa stærk Begrænsning, at der ofte udtaltes Beklagelse over, at ikke Postvæsenet i alle Stater besørgede Pakker. Portoen blev derhos fastsat forholdsvis lav og ensartet,

nemlig til 50 Centimer (36 Ore) for Indleverings- og Udleveringslandet og for hvert Land, Pakken passerede, med et Tillæg for længere Søbefordring og undtagelsesvis for Sverig af Hensyn til Landets store Udstrækning. For Udbringning og Toldbehandling er det derhos tilladt af Adressaten at opkræve indtil 25 Cent. (18 Ore) pr. Pakke. Erstatning for Tabet af en Pakke ydes med en Sum af indtil 15 frcs. efter nærmere Opgivende af Pakkens Indhold og Værdi.

Det er ikke ringe Vanskelighed, der har været forbunden med at faa Enighed bragt tilveje om de herhen hørende Forhold, og det gør derfor de Mænd Ære, der forstod at rydde disse Vanskeligheder til Side. Publikum i Almindelighed har sat megen Pris paa denne Overenskomst, og man hører endnu ofte fremført Tilfredshed med, at der paa denne Maade billigt, hurtigt og sikkert kan befordres alle Slags mindre Pakker.

Den 1. Februar 1885 samledes Delegerede fra Postvæsenet i 48 Stater i Lissabon for at revidere de omtalte Konventioner. Større Forandringer foretoges vel ikke, men de vedtagne Bestemmelser præciseredes nærmere og Antallet af Undtagelser fra de almindelige Regler, der vare indrømmede enkelte Stater, bleve noget indskrænkede. Adskillige om end mindre vigtige Forbedringer ere dog ogsaa blevne vedtagne, iblandt hvilke skal nævnes Ret til at forsende Brevkort med betalt Svar til alle Foreningslande og Adgang til at forlange en Forsendelse tilbage eller forandre Adressen indtil det Øjeblik, den er kommen Adressaten ihænde. Dette Punkt spiller en ikke ringe Rolle i Handelsverdenen, idet det af og til forekommer, efterat et Brev er af-

sendt, at der indtræder Begivenheder eller modtages Oplysninger, som gør det ønskeligt at forandre de i et Brev tagne Dispositioner og saaledes erholde det tilbage. Der er nu truffet Bestemmelse om, hvorledes dette skal effektueres; imidlertid er der visse Lande, i hvilke Lovgivningen hjemler Adressaten (eller hans Bo) Ret til et Brev eller en Forsendelse, naar den er afgivet til Befordring til ham, og i disse Lande er altsaa Tilbagekaldelsesretten uden Betydning.

Man er ogsaa blevet enig om Betingelserne for at kunne faa Breve bragte ud ved Expresbud — forsaavidt vedkommende Stat overhovedet har indladt sig paa den Slags Besørgelse.

I det Hele taget har en liberal Aand gjort sig mere gældende end tidligere, saaledes at det nu er tilladt at benytte Brevkort, forfærdigede ved privat Industri, paa Betingelse af, at de i Formen og med Hensyn til Papirets Konsistens ere fuldstændig overensstemmende med de officielle. Ligeledes er der givet Begrebet »trykte Sager« en liberal Fortolkning.

Antallet af Stater, mellem hvilke der kan udvexles Postanvisninger, er voxet til 27, og er man tillige blevet enig om mellem disse at expedere Beløb, anviste pr. Telegraf.

Værdibreve kan nu forsendes mellem 22 Stater og indtil et Beløb i ét Brev af 10,000 fres.

Postpakker kan nu befordres til og fra 31 Stater, men desværre er England ikke blandt disse. Omendskønt den engelske Postbestyrelse ved et betydeligt Arbejde og ved den tidligere Generalpostmester Fanecetts Energi overvandt de Vanskeligheder, der fra Jernbanernes Side lagdes i Vejen for at imødekomme det af

Publikum ved Interpellationer i Parlamentet rejste Ønske om, at Postvæsenet vilde overtage at besørge Smaapakker befordrede, saaledes at der nu i Storbritanien og Irland af Postvæsenet modtages Pakker til Befordring indtil en Vægt af 7 Pd. og imod en efter engelske Forhold nogenlunde moderat Betaling, saa har den ikke troet at kunne gaa ind paa Udvexling af Smaapakker med Udlandet for en saa billig Betaling som den, hvorom de 31 Stater ere blevne enige. Indtil videre kan der derfor ikke sendes Postpakker til England.*)

Vægtgrænsen for Postpakkerne er nu udvidet til 5 Kilogram, og man er blevet enig om — dog ikke i alle de 31 Stater — at lade trække Postopkrævning indtil et Beløb af 500 fres. paa Postpakker og at acceptere til Garanti en Værdi af indtil 500 francs pr. Pakke.

For lette, i Forhold til Vægten voluminøse Pakker opkræves 50 pCt. højere Porto end den almindelige.

Af de paa den sidst afholdte Kongres under Forhandling fremsatte forskellige Forslag, der ikke bleve vedtagne, skal jeg omtale de væsentligste, nemlig dels en Ophævelse eller dog en større Nedsættelse af Transportoen for Breve og dels Indførelse af Abonnement paa Aviser og disses Forsendelse for en endnu lavere Porto end Korsbaandstaxten. Hvad det førstomtalte Forslag angaar, da er det ikke saa underligt, at det kunde finde Modstand, thi ved de efterhaanden indførte lave Taxter, særlig for Tryksager, Vareprøver osv., er Vægten af de transiterende Brevforsendelser voxet meget

---

*) Ved et senere truffet Arrangement kan der dog fra 1. Maj udvexles Pakker uden angiven Værdi af Vægt indtil 6 Pund med Storbritanien og Irland i alt Væsentligt efter Reglerne for Postpakker, men mod en noget højere Betaling.

betydeligt og deres Transport maa saaledes ligefrem medføre en ikke ubetydelig Udgift for den Stat, der yder Transiten, uden at denne altid vilde være i Stand til at faa Ækvivalent derfor ved den Transit, den til Gengæld kunde paakalde ydet af andre Stater. En lille Stat vil derhos ofte af Hensyn til Transiten være nødsaget til at tilvejebringe og vedligeholde mere kostbare Befordringsydelser end dens indre Trafik gjorde nødvendig, og disse Ydelser turde den dog have et berettiget Krav paa at faa erstattet, i alt Fald delvis.

Med Hensyn til Betydningen af Transiten skal jeg oplyse, at Brevsækkene, der transitere Danmark, veje i Retningen til Sverig og Norge gennemsnitlig c. 1000 Pd., i Retningen fra Sverig og Norge c. 800 Pd. eller med andre Ord: det er et pænt lille Vognmandslæs af Brevpostsager, der daglig befordres gennem Landet i begge Retninger. Indtægten af denne Transit er omtrent efterhaanden voxet op til at blive den samme som forinden Postforeningens Dannelselse, medens den af Danmark til fremmede Stater ydede Transitgodtgørelse er noget lavere end forinden Foreningen traadte i Virksomhed. At Sverig-Norges Transit gennem Danmark er voxet stærkere end Danmarks gennem andre Lande, har sin naturlige Grund i, at disse Stater opnaaede en langt betydeligere Nedsættelse i Porto'en til fremmede Lande end Danmark, hvorved deres udenrigske Korrespondance maatte stige stærkere end Danmarks.

Der er ikke mange Stater, i hvilke Postvæsenet har indladt sig paa at modtage Abonnement paa Aviser og indkassere Abonnementspengene; saavidt vides foruden Danmark kun Norge, Sverig, Tyskland, Rusland, Schweiz og delvis Østerrig-Ungarn og Belgien, og der er næppe nogen anden Stats Postvæsen, der besørger

Aviser befordrede og omdelte for en saa lav Betaling som det danske, nemlig for $\frac{1}{2}$ Øre pr. Expl. Mængden af Aviser er derfor her, ligesom i andre Stater, hvor de besorges for en forholdsvis for lav Betaling, voxet i den Grad, at de navnlig, naar Hensyn tillige tages til deres Volumen og Vægt, saa at sige kvæle Brevene, eller i alt Fald lægge et betydeligt Baand paa den hurtige Besorgelse af disse. Det forvolder nemlig en større Ulejlighed at besørge Aviserne end Brevene, saavel paa Afgang- som paa Ankomststedet, paa det førstnævnte fordi Postvæsenet har indladt sig paa at lægge dem sammen og tælle dem samt pakke dem ind til ethvert Bestemmelsessted efter det Antal, hvorpaa der abonneres paa ethvert Sted. Derefter samles de mange og svære Pakker. Paa Ankomststedet skulle Aviserne eftertælles og udsorteres efter opgivet Tal af hver Avis til enhver Brevbærer, samt derefter af denne foldes sammen, som han bedst véd og kan, for at de kunne bindes sammen med Brevene, efterat de forinden ere blevne ordnede og paaskrevne Abonentens Navn efter en foreliggende Liste. Denne Manipulation er saa vidtløftig, at den altid forsinker Brevexpeditionen, og Vægten samt Omfanget af Aviserne er som oftest saa stor — langt større end Brevenes —, at den hindrer Budet i at bevæge sig med Lethed og gør ham træt, førend han er kommet til Ende med Omdelingen. Til Oplysning om Forholdet mellem Brevenes og Avisernes Vægt skal jeg saaledes meddele, at medens Antallet af afsendte Aviser og Breve med Aftentoget ad Vestbanen omtrent er ens, er Vægten af Brevene i Gennemsnit kun 5 à 600 Pd., men af Aviserne derimod 12 à 1300 Pd. Med Morgentoget ad Vestbanen er Misforholdet endnu større, idet Brevenes Vægt kun udgør c. 300 Pd., Avisernes derimod c. 2000

Pd. De fleste Breve, navnlig Forretningsbreve, skrives nemlig i Tiden mellem 11 $\frac{1}{2}$ Fm. og 6 $\frac{1}{2}$ Em.; det er væsentlig kun private eller Familjebreve, der skrives efter den Tid. Der kan saaledes ikke længere, som forhen, tales om at befordre »Brevsækken« eller at betegne Brevposten som »den ridende Post«, i Modsætning til Pakkeposten, som kaldtes »den agende Post«, og som en Illustration til Postens Betydning i 1844, da Altona-Kiel Jernbane nærmede sig sin Fuldførelse, kan jeg anføre, at Jernbaneselskabet blev forpligtet til gratis at befordre Brevposten og 600 Pd. Pakkepostgods daglig i hver Retning. Det fremgaar af det ovenfor Meddelte, at nu vejer Brevposten langt mere end Pakkeposten dengang.

Man vil saaledes ikke kunne forundres over, at Postvæsenet i de Stater, som hidtil ikke have befattet sig med at modtage Abonnement paa Aviser og befordre dem for en billigere Betaling end Korsbaandsforsendelser, have næret Betænkelighed ved at gaa ind paa det derom gjorte Forslag. Den nuværende Taxt for internationale Korsbaandsforsendelser, 5 Centimer pr. 50 Gram, turde noget nær være Minimum af den Taxt, hvorfor Postvæsenet er i Stand til at befordre Forsendelserne, ved Siden af Breve, uden at udsættes for Tab derved.

Betragtet fra et almindeligt Standpunkt er det betydelige Resultater, der ere opnaaede ved Verdenspost-Foreningen, nemlig i store Træk for Postbestyrelserne: en Ret til Transit paa billige Vilkaar, i Stedet for den tidligere møjsommelige og ofte smaalige Forhandling om Vilkaarene for Transiten og Ophøret af den minutløse og besværlige Afregning over skyldig Franko eller tilgodehavende Porto m. v., og for Publikum: en ens-

artet moderat Porto for Brevpostsager, samt en for de fleste Staters Vedkommende ensartet Behandling af Postforsendelserne, saa at de Korresponderende nu ikke længere, som forhen, behøve at erkyndige sig om, hvad et Brev til Udlandet koster, hvor meget et Brev maa veje for at kunne befordres for enkelt Porto, om anbefalede Breve kun kunne forsendes i Spidskouvert og om de skulle forsynes med Laksegl samt i bekræftende Fald med hvor mange, osv. Den vedtagne Udvexling af Postanvisninger efter ensartet Taxt og ensartede Former, samt Forsendelsen af Penge i Breve paa Postvæsenets Ansvar og Befordringen af Smaapakker for en lav, let fattelig Taxt og forholdsvis hurtigt ere Fordele, der, om end de herom afsluttede Overenskomster endnu ikke gælde for alle Foreningslandene, dog ere af en saadan Betydning, at der med Føje maa skønnes paa det, der alt nu efter Foreningens tiaarige Bestaaen, er opnaaet.

Imidlertid er der ogsaa opstaaet nogle Ulemper ved de nye Bestemmelser, af hvilke jeg skal fremhæve den, at den betydelige Vægt, det er tilladt at befordre sammen med Breve for modereret Porto som Tryksager — indtil 2 Kilog. — har til Følge, at Expeditionen (Sorteringen) og Ombæringen af Brevene besværliggøres og forsinkes i ikke ringe Grad, ligesom ogsaa mange mindre Breve forstikke sig i disse større Forsendelser og forsvinde eller dog først komme Adressaten i Hænde efter at have gjort en Afstikker af undertiden indtil Hundreder af Mile. Der er overhovedet nogen Modsigelse mellem paa den ene Side at gøre store Anstrengelser og anvende betydelige Bekostninger for at faa Posten hurtigt fremført, ikke alene med Iltog, men

ogsaa med Exprestog, og saa paa den anden Side samtidigt belemre Brevposten med saa tunge Forsendelser, at Expeditionen paa Ankomststedet derved medtager en i Forhold til den hurtige Befordring altfor lang Tid. At Vareprøver kunne under alle Slags Former befordres sammen med Brevene har til Følge, at disse, især naar Brevkuverterne ere af skørt Papir, lide Molest og sprænges i Kanterne. Overhovedet er det en Kendsgærning, at alle uhaandterlige Forsendelser, der befordres sammen med Brevene — hvilke altid maa være Hovedgenstanden for Postvæsenets Virksomhed, — er til Skade for disse saavel med Hensyn til Behandlingen paa Afgangsstedet som under Transporten og paa Ankomststedet.

Den ringe Udstrækning af Grænserayonen — 30 Kilometer —, indenfor hvilken det er tilladt Foreningslandene at lade opkræve en lavere Porto end den almindelige, synes at være en vel stræng Hævdelse af den ensartede Porto, især saa længe den andrager 25 Centimer.

Den største Ulæmpe ved Foreningsbestemmelserne er dog den, at ikke alle Foreningsstaterne have villet eller kunnet bøje sig for Majoritetens Beslutninger i alle Punkter og at man saaledes har været nødsaget til at maatte indrømme visse Stater en Særstilling, f. Ex. med Hensyn til Undladelse af at yde Erstatning for anbefalede Breve, som gaa tabt, Nægtelse af Retten til at forlange Forsendelser tilbageholdte, saa længe de ikke ere komne i Adressatens Hænder, Undladelse af at besørge Breve udbragte ved Expressebud osv.

Det tør dog antages, at jo længere Foreningen bestaar, desto flere af dens Medlemmer ville da føle

Ulæmperne ved at indtage en Særstilling i denne for enkelte Punkters Vedkommende og efterhaanden ogsaa for disse slutte sig til de andre Stater.

Hvad særlig angaar Foreningens Indflydelse paa Danmarks postale Forhold, da er det ganske vist, at den hverken har været af gennemgribende eller stor Betydning. Vi havde, som ovenfor anført, været saa heldige forinden dens Oprettelse at faa afsluttet meget fordelagtige Traktater om Brevforsendelsen til og fra de Lande, med hvilke vi udvexlede den største Korrespondance. Vort Forhold til Sverig og Norge forblev i det Væsentlige uberørt af Foreningsbestemmelserne, hvad angik den mellemrigske Forbindelse. Til Hertugdømmerne Slesvig, Holsten og Lauenburg samt til Hamburg og Lübeck kostede et enkelt Brev 12 Øre, til det øvrige Tyskland og Østerrig-Ungarn 16 Øre; Betalingen for disse Breve blev forhøjet til 20 Øre, for de førstnævntes Vedkommende ved Bestemmelserne i Konventionen af 1878. Til Storbritanien og Irland samt til Holland kostede et Brev det samme som efter Foreningens Dannelse, nemlig 20 Øre. Det var kun Portoet for Breve til og over Belgien, Frankrig, Grækenland, Italien, Portugal, Rusland, Schweiz, Spanien og de forenede Stater i Nordamerika, som blev lavere efter Foreningstaxten, men til disse Stater er Korrespondancen langt fra saa stor som til de førstnævnte, til hvilke Portoet enten blev forhøjet eller uforandret.

Se vi hen til, hvilken Indflydelse Foreningen har haft paa Korrespondancen til og fra Udlandet, viser det sig ogsaa, at uagtet den er voxet, saa har dens Væxt dog ikke været saa stærk som Indlandets. Medens saaledes den indenlandske Korrespondance i Finans-

aaret 1873—74 udgjorde i runde Tal 13,900,000, og Tallet af Breve fra Udlandet 2,600,000, eller ca. 19 pCt., udgjorde den indenlandske Korrespondance i 1884—85 31,600,000, og Tallet af Breve fra Udlandet 5,050,000, eller ca. 16 pCt.

Naar vi nærmere undersøge, hvorledes disse Tal fordele sig, viser det sig, at der befordredes:

	1873—74	1884—85]
i Indlandet, mellem Steder, hvor der findes Postkontor eller Postexpedition	11,300,000	23,800,000
Brevsamlings- og Landpostdistriktbreve	1,200,000	3,600,000
Lokale Postforsendelser	1,400,000	4,200,000
	<u>13,900,000</u>	<u>31,600,000</u>

Fra andre Postterritorier:

fra Sverig	400,000	900,000
- Norge	160,000	270,000
- Tyskland og flere Lande	1,440,000	2,600,000
- Frankrig	80,000	90,000
- Storbritanien og Irland	320,000	800,000
- Rusland	30,000	60,000
- de forenede Stater i Nordamerika . .	150,000	310,000
- Island, dansk Vestindien m. fl.	20,000	20,000
	<u>2,600,000</u>	<u>5,050,000</u>

Det viser sig saaledes, at uagtet Porto'en er forbleven uforandret for de engelske Breve, er det dog Antallet af disse, der er voxet stærkest af alle udenlandske Breve, og uagtet Porto'en for tyske Breve er blevet højere, er dog Antallet af disse Breve ogsaa voxet ikke saa lidt. Porto'en for Breve til og fra Sverig og Norge er ikke undergaaet nogen Forandring i de 11 Aar, og desuagtet er de svenske Breves Antal voxet til mere end det Dobbelte, de norskes derimod kun ca. 70 pCt. Antallet af Breve fra Nordamerika

er ogsaa steget til over det Dobbelte. Det er altsaa andre Faktorer end den lavere Taxt, der influerer paa den udenrigske Korrespondance, og medens vi i Postvæsenet betragte den livligere Handelstrafik som et af de væsentligste Momenter, der har gjort sig gældende med Hensyn til Korrespondancens Forøgelse paa England, Tyskland og Sverig, saa antage vi, at den store Udvandring til de forenede Stater har skabt en større Korrespondance paa disse.

Det fremtræder som noget paafaldende, at den dansk-norske Korrespondance ikke er voxet saa meget i denne Periode, som den øvrige udenlandske. Den overflyves nu af den nordamerikanske. Muligt er det ogsaa, at en hurtigere Fremførelse af Posten kan have nogen Indflydelse paa Korrespondancens Stigning, thi medens der ikke er sket nogen synderlig stor Fremskyndelse af den dansk-norske Posts Befordring i de 11 Aar, er derimod Postens Fremførelse til og fra England samt en Del af Tyskland og tildels Nordamerika nu ikke lidet hurtigere end tidligere. Mellem London og København befordres Aftenposten saaledes nu i $1\frac{1}{2}$ Døgn imod tidligere 2 Døgn, hvilket faktisk er det samme som en Gevinst af ét Døgn.

Det viser sig stadigt, at der fra de større Handels-Centrer, saasom London, Hamburg, med flere, indgaar flere Breve hertil, end der omvendt sendes herfra dertil. Vi formode i Postvæsenet, at dette hidrører fra, at der gøres flere Tilbud fra de større Handlende hertil, som forblive ubesvarede.

Siden jeg er kommet ind paa Statistiken, vil jeg benytte Lejligheden til at oplyse, at i Budgettet for indeværende Finansaar er Indtægten af indenlandske

Breve anslaaet til 2,400,000 Kroner og af udenlandske Breve til 721,000 Kroner eller ca. 30 pCt., uagtet de sidste, som tidligere oplyst, kun udgør 16 pCt. i Forhold til de første. Det maa imidlertid erindres, at omtrent en Femtedel af de indenlandske Breve ere Landpostdistriktbreve og lokale Breve, af hvilke der kun svares en Porto af 4 Øre, og at den for de udenlandske Breve fastsatte Porto erlægges for hver 15 Gram og for de udenlandske Tryksager og Vareprøver m. v. for hver 50 Gram, tildels med en Minimalporto, medens for de indenlandske Brevpostsager Porto'en er ensartet uden Hensyn til Vægten.

Uagtet Antallet af Aviser, der besørger her i Landet, er ligesaa stort som Antallet af Breve, idet det udgør:

mellem Postkontorer og Postexpeditioner	27,500,000
i Brevsamlings- og Landdistriker.....	9,100,000
som lokale.....	900,000
	<hr/>
	tilsammen 37,500,000
og fra Tyskland.....	700,000
fra Sverig.....	80,000
- Norge.....	40,000
	<hr/>
	fra Udlandet 820,000

og uagtet Arbejdet, der er forbundet med at ombære Aviserne, er det samme, og med at expedere næsten det samme som med Brevene, ligesom Avisernes Transport koster Postvæsenet fuldt saa meget som Brevenes, er Postvæsenets Indtægt af Aviser kun ca. 300,000 Kroner aarlig eller næppe 10 pCt. af dets Indtægt af Brevene — et Misforhold, der kan give Anledning til mange Betragtninger, af hvilke én er uomstødelig, og

det er den, at det er et betydeligt Tab, Postvæsenet har af Avisbesørgelsen.

Den lettere Udvexling af Postanvisninger med Udlandet, som var en Følge af Konventionen af 1878, har vel forøget deres Tal i en ikke ringe Grad, nemlig fra 29,000 i 1873—74 til 53,000 i 1884—85, eller med 83 pCt.; men den indenlandske Omsætning af Postanvisninger er dog voxet i det samme Tidsrum i en langt stærkere Grad, nemlig fra 254,000 til 876,000, altsaa har det i det sidste Aar været $3\frac{1}{2}$ Gang større end i det første. Postvæsenets Indtægt af saavel inden- som udenlandske Postanvisninger anslaaes paa Budgettet for indeværende Finansaar til 150,000 Kr. I det sidste Finansaar er det 25 Millioner Kroner, der ere udvexlede pr. Postanvisning, og som saaledes har bidraget til at formindske Kravet paa Mønt.

Udvexlingen af Pengebreve med de Stater, der i 1879 optog denne Udvexling, er saa ringe, at den ikke fortjener særlig Omtale, og hvad Pakkesager angaar, ere de statistiske Oplysninger, der staa til min Raadighed, for ufuldkomne til, at jeg paa Grundlag deraf kan meddele saadanne Oplysninger, som give et virkeligt Billede af, hvilken Indflydelse Overenskomsten af 1879 har haft med Hensyn til Pakkebefordringen. Kun saameget kan jeg oplyse, at de hertil fra og over Tyskland indgaaede Pakkers Antal har i Finansaaret 1884—85 udgjort over 300,000 og deres Vægt 1,600,000 Pd., altsaa i Gennemsnit lidt over 5 Pd. pr. Stk.; deres Tal er i de sidste 10 Aar voxet til over det Dobbelte, men hvor mange deraf, der hidrøre fra Tyskland, — med hvilket Land vi forinden 1879 have haft den samme Taxt som nu for Smaapakker — og hvor mange fra Stater hin-

sides Tyskland, derom ser jeg mig ikke i Stand til at give paalidelig Oplysning, ligesaa lidt som jeg kan udtale mig om Tallets Forøgelse er nogenlunde ens for de forskellige Lande. Det er vist, at der i Almindelighed saavel her som i vedkommende fremmede Lande udtales Tilfredshed med, at Postvæsenet har overtaget at besørge Smaapakker, og at der i de Stater, som hidtil har befattet sig med at befordre Pakker, voxer en Stemning op hos Postpersonalet for til Jernbanevæsenet at afgive Befordringen af de større Pakker, men derimod fremdeles at beholde Besørgelsen af de mindre, som liggende den almindelige Posttrafik nærmere.

Til det foran staaende Indledningsforedrag knyttedes der følgende Bemærkninger:

Overkrigskommissær **C. L. Madsen** mente, at man af det, der var oplyst af Foredragsholderen, maatte faa det Indtryk, at det i den internationale Trafik ikke saa meget som i den indenlandske kom an paa at have lave, som let forstaaelige Taxter, og at den hurtige Fremførelse af Posten spillede en større Rolle for de Korresponderende og derved for Posttrafikens Udvikling i Forholdet til Udlandet, end de lave Taxter. Han anmodede derfor Indlederen af Diskussionen om at udtale sig om den sandsynlige Indflydelse, som den nær forestaaende Aabning af Postforbindelsen med Tyskland over Gjedser vilde have paa Postens hurtigere Fremførelse til og fra Norden og hvad der vel vilde vindes i Tid ved Besvarelsen af et Brev. Han antog, at der maatte kunne vindes 24 Timer, nemlig 12 Timer paa Hen- og 12 Timer paa Tilbageturen, endog paa Vejen vestefter.

Grosserer **A. C. Levysohn** udtalte sig om det Urimelige i, at et Brevkort i Indlandet kostede 8, men til Sverig kun 5 Øre og ønskede oplyst, hvad Grunden var til, at

et Brev til Tyskland kostede 20 Øre, men fra Tyskland kun 20 Pfennig; han mente, Taxten burde være ens til og fra et Land, og 18 Øre stemmede bedre overens med Verdens-Postforeningens 25 cents, end 20 Øre.

Overpostmester **Petersen** oplyste, at Forbindelsen mellem Gjedser og Warnemünde vilde fra Begyndelsen kun finde Sted om Dagen; saalænge der ikke kommer en Natforbindelse i Stand, vil den nye Rute ikke faa nogen stor postal Betydning, thi de fleste Breve blive skrevne om Dagen og afgaa om Aftenen. Var denne nye Rute blevet etableret, da der første Gang forhandlede om den — i 1878 — vilde der ganske vist være vundet i Tid ved Befordringen ad den for Breve til og fra England; men siden den Tid er der kommet en hurtigere Forbindelse i Stand mellem Hamburg og London over Vliessingen—Queenstown, saa at Breve nu ikke ville kunne komme hurtigere til England over Gjedser—Warnemünde end over Korsør—Kiel. Til det sydlige Evropa vil der derimod kunne vindes ad den nye Vej 12 Timer og til det østlige endnu mere. Den hurtigere Forbindelse med Berlin var dog for den nye Kurs' Vedkommende det vigtigste, efterat denne By er bleven en Verdensstad og havde faaet ikke alene en langt større politisk, men ogsaa kommerciel og industriel Betydning end tidligere. Med Hensyn til det andet Spørgsmaal bemærkede han, at Taxten for Brevkort i Indlandet kunde ikke forandres uden ved Lov og de politiske Forhold have foranlediget, at et Udkast til Ændringer i vor Postlov, hvori ogsaa var optaget en nedsat Betaling for Brevkort, ikke blev ført til Ende. Da den nugældende Postlov af 7. Januar 1871 udarbejdedes, var Brevkortinstitutionen temmelig ny; et Brevkort foraarsager Postvæsenet samme Ulejlighed som et Brev, og det turde derfor i Principet være ganske korrekt, at Betalingen for Brevkort dengang blev sat lig Taxten for et Brev. Alle andre Stater i Evropa have siden sat Taxten ned til det Halve og saa maa vi vel følge efter. Brevkortene ere her i Landet kun benyttet i forholdsvis ringe Grad, han troede 5 pCt.*) af Brevmængden, medens deres Tal i Udlandet udgør i Gennemsnit 20 pCt. af Brevmængden. (I Holland og Tyskland c. 20 pCt.,

*) Ved nærmere Undersøgelse har det vist sig kun at være 1 pCt. af Brevmængden.

i Belgien, Østerrig og Ungarn c. 25 pCt., i Italien og Schweiz c. 16 pCt., i England c. 12 pCt., i Rusland og Sverig c. 8 pCt., i Norge og Frankrig c. 5 pCt., osv.). I Verdens-Postforeningskonventionen er det vedtaget, at de Stater, hvis Mønter deles med Decimaler, kunne afrunde den internationale Portosats til en Decimal, og det er saaledes fuldkommen berettiget, at der i Danmark opkræves 20 Øre for et Brev til Postforeningsstaterne; i Sverig og Norge har man gjort det samme.

Etatsraad **Tietgen** maatte dog værne den danske Handelsstand mod Antydningen af, at den ikke besvarede de fra Udlandet indgaaede Breve. Naar der fra de større Handelsbyer og vigtigere Stæder for Afsætning af vore Produkter indgik flere Breve til København og de mindre Byer i Danmark end omvendt, da havde dette sin Grund i, at der altid var mere at meddele fra de førstnævnte end fra de sidstnævnte. Det interesserede altid mere i den mindre By at erfare Markedets Tilstand i den større end omvendt. — Han sympathiserede ikke med Brevkortene og fandt det var en daarlig Invention, næsten lige saa slet som »Memorandumer«. De medførte Ulejlighed og Uorden paa Handelskontorerne; for Opdragelse af Ungdommen vilde det ogsaa være heldigt, om Brevene toge til og Brevkortene toge af. Han var derfor ikke stemt for en Nedsættelse af Porto for dem.

Etatsraad **Levy** antog, at en af Grundene til, at Antallet af Smaapakker var taget saa stærkt til, var den, at Mellemandelen indskrænkedes og at Producenten henvendte sig direkte til Forbrugeren. Der forekom derved flere Smaapakker. Han skulde ønske at erfare, om de saaledes med Posten forsendte Pakker undersøgtes af Toldvæsenet und-rvejs; hvis ikke, vilde han anse det for heldigt, at de Rejsendes Gods, som passerede gennem et Land, ogsaa kunde paa lignende Maade blive fri for det nu ofte generende Toldeftersyn.

Overpostmester **Petersen** oplyste, at gennem et Land transiterende Postpakker befordredes under Toldlaas og var saaledes fri for Eftersyn.

Professor **Scharling**, der havde ledet Mødet, afsluttede dermed Forhandlingen.
